

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2019, declarat de inculpatul

Mocreac Nicolae XXXXXX.

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare,</i> <i>06.09.2018 – 03.12.2018,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>17.01.2019 – 18.09.2019,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>05.12.2019 – 22.01.2020.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 03 decembrie 2018, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Mocreac Nicolae a fost condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la amendă în mărime de 1010 unități convenționale, ce constituie 50.500 lei

De la inculpat s-a încasat în beneficiul lui Beghiu A. prejudiciul moral în mărime de 7000 lei, în rest pretențiile părții civile au fost respinse.

Prin aceeași sentință au fost condamnați Buruiană S. și Castraveț C., însă în privința lor hotărârile judecătorești nu se contestă.

2. Instanța de fond a constatat că la 09 iulie 2018, aproximativ ora 02.00, inculpatul Mocreac N., fiind sub influența alcoolului, împreună cu Buruiană S., Castraveț C. și alte două persoane în privința cărora cauza penală a fost disjunsă, în incinta magazinului situat în stația de alimentare cu petrol „Petrom”, amplasată în or. Călărași, str. Alexandru cel Bun, unde pe parcursul a unei perioade de timp

îndelungate, săvârșind acțiuni intenționate, care în mod grosolan și cu îndârjire au încălcat ordinea publică, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, neținând cont de cele mai elementare norme de comportament și morală, demonstrând supremație și dispreț față de persoanele care se aflau într-un loc public, intenționat, fără careva motive, acționând cu deosebită obrăznicie și cinism deosebit, încălcând demnitatea, onoarea, drepturile și libertățile omului, garantate prin art. 1 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova, s-au năpustit asupra lui Chira A. și Beghiu A., ambii locuitori ai XXXXXX, care intenționau să facă cumpărături, apoi, sub pretextul că aceștia din urmă poartă părul lung și împletit, toți cei prezenți, adresându-se cu diferite cuvinte necenzurate față de Chira A. și Beghiu A., au început să-i îmbrâncească și să le înjosească demnitatea și onoarea acestora, amenințându-i și agresându-i fizic, pricinuindu-le și dureri fizice, apoi Buruiană S., demonstrativ, luând un foarfece de pe teșgheaua magazinului, apucându-l și trăgându-l de păr pe Beghiu A., i-a tăiat părul ce era împletit, pricinuindu-i dureri fizice.

Continuând acțiunile huliganice, Castraveț C., intenționat, l-a tras de păr pe Chira A. și i-a aplicat lovituri cu piciorul peste corp, pricinuindu-i dureri fizice, după care Mocreac N. a preluat foarfeca și, exprimându-se cu diferite cuvinte necenzurate față de Chira A., amenințându-l pe ultimul cu răfuială fizică, l-a impus să-și taie părul, astfel că, prin comportamentul lor sfidător, aplicarea și amenințarea cu aplicarea violenței fizice, le-au cauzat lui Chira A. și Beghiu A. puternice dureri fizice, suferință psihică, precum și prejudiciu moral, manifestat prin înjosirea onoarei și demnității personale.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut integral vina și i-a încadrat acțiunile în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, *de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, săvârșite de mai multe persoane.*

Totodată, instanța a statuat că prin acțiunea civilă, Beghiu A. a solicitat încasarea din contul inculpaților a prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, în sumă de 50.000 lei.

Potrivit art. 1423 Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Deci, ținând cont de împrejurările săvârșirii infracțiunii, de vârsta părții civile Beghiu A., de durerile fizice, suferințele psihice, precum și prejudiciul moral manifestat prin înjosirea onoarei și demnității personale cauzate prin comportamentul inculpatului față de acesta, raportat la faptul că inculpatul a recunoscut vinovăția și s-a căit de comiterea faptei, conștientizând caracterul ilegal al acțiunilor săvârșite, urmează a fi admisă parțial acțiunea civilă, cu încasarea din contul lui Buruiana S. și

Mocreac N. în beneficiul lui Beghiu A. a prejudiciului moral de a câte 7000 lei, în rest acțiunea civilă urmând a fi respinsă ca fiind vădit disproporționată în raport cu circumstanțele de fapt și de drept constate.

3. Partea vătămată Beghiu A. a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin să fie încasat din contul inculpaților Buruiană S. și Mocreac N. a prejudiciului moral în mărime de a câte 1050 unități convenționale, ce constituie 50.500 lei.

Apelantul a invocat că potrivit art. 1423 Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Astfel, ținând cont de împrejurările săvârșirii infracțiunii, de vârsta părții civile Beghiu A., de durerile fizice, suferințele psihice, precum și prejudiciul moral manifestat prin înjosirea onoarei și demnității personale cauzate prin comportamentul inculpatului față de acesta, raportat la faptul că inculpatul a recunoscut vinovăția și s-a căit de comiterea faptei, conștientizând caracterul ilegal al acțiunilor săvârșite, instanța de fond a admis parțial acțiunea civilă, cu încasarea din contul lui Buruiană S. și Mocreac N. în beneficiul lui a prejudiciului moral a câte 7000 lei, în rest acțiunea civilă urmând a fi respinsă ca fiind vădit disproporționată în raport cu circumstanțele de fapt și de drept constate.

Însă, era corect, obiectiv și uman a încasa prejudiciul moral în aceeași mărime ca și pedeapsa penală, instanța de fond omițând faptul că acțiunile inculpaților au fost publicate și virate pe toate canalele de socializare, prin ce au ajuns în atenția publicului, acțiunile inculpaților cauzându-i înjosirea onoarei și demnității personale.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2019, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

De la Mocreac Nicolae a fost încasat în beneficiul lui Beghiu A. prejudiciul moral în mărime de 20.000 lei.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a constatat că mărimea prejudiciului moral solicitată de partea vătămată Beghiu A. în quantum de a câte 1050 unități convenționale, ce constituie 50.500 lei de la inculpații Mocreac N. și Buruiană S. este exagerată și nu a fost dovedită în quantumul cerut, ținându-se cont de consecințele infracțiunii, și anume, cele întâmplare după accident.

Mai mult, nu a fost prezentat niciun înscris autentic ce ar confirma cauzarea prejudiciului moral în quantumul solicitat.

Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate. Ori, fiecare persoană care pretinde că a suferit este în drept să-și estimeze prejudiciul moral suferit, dar numai instanța de judecată este împuternicită prin lege să determine mărimea prejudiciului moral în echivalent

bănesc, conducându-se de noțiunea reparării rezonabile, de personalitatea părții vătămate, de circumstanțele cazului concret în care părții vătămate i-a fost adusă atingere onoarei și demnității acestuia prin mediatizarea cauzei.

Astfel, cuantumul prejudiciului moral în mărime a câte 20.000 lei pentru partea vătămată de la inculpații Mocreac N. și Buruiană S. este echitabil, ținând cont de suferințele psihice și fizice care i-au fost provocate părții vătămate în rezultatul acțiunilor infraționale ale inculpaților.

5. Inculpatul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul a invocat că instanța de apel a examinat superficial probele administrate și înregistrarea video, potrivit căreia el nici nu s-a apropiat de partea vătămată Beghiu A.

Mai mult, în instanțe nu a fost prezentat niciun înscris autentic ce ar confirma cauzarea prejudiciului moral părții vătămate, lipsind un document medical care ar demonstra suferințele morale cauzate, medicamentele administrate.

Ori, este de acord să-i achite prejudiciul moral în mărime de 7000 lei, stabilit prin sentința instanței de fond, suma de 20.000 lei fiind exagerată pentru el și familia sa, la moment nefiind angajat în câmpul muncii, iar soția fiind în concediu de îngrijire a copilului, ei neavând nici locuință proprie.

Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, constatarea violării reprezintă prin sine o satisfacție echitabilă suficientă și doar în cazul abaterilor cu repercusiuni minore asupra victimei (*cauza Hirst nr. 2 către Regatul Unit, 2005*) sau când recunoașterea violării aduce prin sine beneficiul victimei (*cauza Amihalachioaie contra Moldovei, 2004*).

În drept, recursul este întemeiat pe art. 420-436 CPP.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Însă, în recursul menționat, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat niciun temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității deciziei contestate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al inculpatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurent.

Ori, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut.

Prin urmare, odată ce nu îndeplinește cerințele legale de conținut, recursul inculpatului urmează a fi declarat inadmisibil.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei privind mărimea compensației pentru prejudiciul moral cauzat părții vătămate, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, corect ținând cont de prevederile art. 219 alin. (4), 220 alin. (3), 387 alin. (1) Cod de procedură penală, art. 1423 Cod civil, conform căror odată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge. La evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, etc. Hotărârea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil. ***Mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată*** în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. ***Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată***, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Ori, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în partea stabilirii pedepsei și în latura încasării prejudiciului moral.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor

din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura prejudiciului moral, în alt sens decât cel pe care îl propune inculpatul, este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce recursul nominalizat este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Mocreac Nicolae XXXXXX, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2019, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 14 februarie 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun